STAROSTWO w KOŁOMYI
Egzemplarz obowiązkowy

Почтову належитість оплачено гуртом.

Ч. 4. (23). Коломия, понеділок 15. лютого 1926. Рік II.

ГОЛОС ДЯКІВ

Адреса Редакції й Адміністрації: Коломия, вул. Міцкевіча ч. 51

Незалежний, аполітичний, безпартійний, становий часопис.
Виходить 1 і 15. кождого місяця.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторона 90 зл., половина 45 зл., 1/4 стор 30 зл., 1/8 стор. 15 зл., 1/16 стор. 8 зл., 1/32 стор. 4 зл.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: За одно слово або його місце 10 сот.

Постійні оголошення мають 20% знижки а оголошення для дяків-пренумераторів 50%.

ОГОЛОШЕННЯ принимається тільки за попереднім надісланнєм належитости або принайменше зачету. Анонімних дописів не принимається.

Рукописів не звертається.

Передплата:
В краю чвертьрічно . . . 1·50 зл.
За границею річно . . . 2 доляри або їх вартість в иншій валюті.

Чекове конто П. К. О. в Варшаві ч. 152.951. (аж до відкл. замкнено)

Ціна одного примірника 25 сот.

До всіх Впп. Співробітників „Голосу Дяків“.

Дня 1. цвітня 1926 р. буде загал наших Дяків обходити **І. дійсну річницю** істнування свойого **незалежного** орґану **„Голосу Дяків“**.

Щоб сему дяківському святови надати більше **поваги**, та щоб **загал дяків близше познакомити** з тими людьми, які й пером через цілий час щиро працювали й працюють для виборення для дяківського стану красшої долі, надто щоб **цілий загал дяків заохотити до вспівпраці** в редаґуванню свойого станового **незалежного** орґану — наша Редакція розпочала вже приготування, щоб **„Голос Дяків“** на 1. цвітня 1926 р. вийшов у відповідно збільшеному обємі, з богатим змістом, та ілюстраціями всіх своїх Впп. Співробітників.

В тій цілі всі Впп. Співробітники, які до нині вже надіслали до нашої Редакції свої цінні праці, як: статті, дописі, поезії і т. п., або надішлють їх до 1. цвітня 1926 р. -- без огляду на те, чи сі праці були вже поміщені на сторінках **„Голосу Дяків“**, чи ще ні -- мають **зараз а найпізнійше до кінця сего місяця** прислати до нашої Редакції Свої фотоґрафії, короткий опис свойого життя, та квоту по шість золотих від особи на кошта виготовлення дотичних друкарських клішів.

Завважується, що фотоґрафії з долученнєм клішів будуть кождому з Впп. Співробітників звернені.

Тому, що виготовленнє друкарських клішів потребує довшого часу, мусить кождий з Інтересованих старатись, щоб все потрібне точно, до реченця вислати.

Редакція „Голосу Дяків“.

Ювілей Найвисшого Церковного Достойника в Галичині.

Дня 17. січня 1926 р. відсвяткував князь гр. кат. церкви Всв. і Впр. Митрополит Андрій Шептицький 25 літний ювілей Своєї мозольної праці на митрополичому престолі.

В ювілейному святі взяли участь представники майже всіх українських і польських інституцій у Львові.

Достойний Ювілят прийшов на світ дня 29. липня 1865 р в Прилбичах коло Яворова. Його родичі мимо сего, що були латинського обряду, не забували про те, що їх предки Шептицькі належали колись до старого, українського боярського роду, та що перед 600 роками служили в Перемишли на княжому дворі.

Після покінчення ґімназії Достойний Ювілят на бажаннє родичів посвятився правничим студіям, які відбув на університеті в Кракові, а потому в Вроцлаві.

Коли зложив вже правничий докторат вступив до монастиря О. О. Василіян в Добромили.

Після відбуття новіціяту, покінчення богословських студій та зложення докторатів з богословія й фільософії епископ др. Юліян Пелеш висвятив Його в Перемишли в 1892 р.

Потому був Він в чині в Крехові професором богословія, секретарем провінціяла чина, та ігуменом монастиря св. Онуфрія у Львові.

Тут заснував Він релігійно-популярний місячник „Місіонар“.

В 1899. р. став епископом в Станиславові, а 17. січня 1901 р. після смерти львівського митрополита Юліяна Куїловського, обняв управу митрополії у Львові.

Достойний Ювілят був через цілий час свойого священичого стану не тільки дбалим душпастирем, але також і прикладним громадянином.

Першу українську дівочу ґімназію СС. Василиянок у Львові засновано лише завдяки Його жертвенности. Перед війною удержував Своїм коштом 40 найбіднійших учеників і учениць у Львові. Він є майже кождої бурси в Галичині не тільки членом основателем, але й членом добродієм. „Товариству Вакаційних Осель“ жертвував в тому часі 15.000 К. Львівські українські захоронки та захоронки в добрах митрополії удержує Він постійними датками. Для академічної молоді, яка потрібує лічення й відпочинку, заснував санаторію в Підлютім, а для убогих хорих „Народну Лічницю“ у Львові.

Для української науки й штуки подарував „Національний Музей“ у Львові.

Дня 28. червня 1910 р на засіданню палати панів у Відни незбитими доказами виказав конечність заснування українського університету.

Се є одні з найголовнійших Його праць на культурно-просвітному ґрунті для нашого народа.

Не дивився Він байдуже також і на суспільно-економічну працю нашого громадянства. Завдяки Його жертвенности Т-во „Просвіта“ заснувало господарсько-огородничу школу в Милованю, а при заснуванню Земельного Банку у Львові був Він одним з головних акціонерів.

Т-ву „Сільський Господар“ подарував Він в Коршові коло Коломиї двір, великий сад і 20 морґів города, а читальні „Просвіти“ в Коршові й Лісках наділив відповідною скількістю ґрунту.

В 1904. р. видав Достойний Ювілят дуже характеристичний пастирський лист: **„О квестиї соціяльній“**, де про обовязки духовенства супроти працюючих і покривджених верств, говорить м. и. так: **„Стоячи на сторожі суспільної моральности, мусить духовенство рішучо ставати в обо-**

роні тих, що не вміють самі себе успішно боронити, мусить заставлятися за всі їх кривди, навіть з нараженнєм власного добра.. Опіка над убогими і оборона тих, що не вміють боронитися, рівність, братерсво людий, се лиш закон справедливости й любови ближнього, на якому стоїть цілий евангельський закон".

Тут мимоволі насувається нам питаннє: Чому то так дуже мало священиків приноровлюється до повисшого цінного пастирського листа, от хотяйби в відношенню лише до своїх дяків, але всякі іхні зусилля здобути собі належні права називають зараз безбожністю, забуваючи про те, що **прав ніхто, ніколи, в нікого не випросив, хиба лише собі сам їх здобув.**

Найважнійшою працею Достойного Ювілята на політичному ґрунті було те, що Він 1906 р., коли то наш народ вів завзяту борбу за виборчою реформою до Державної Ради, Своїм авторітетом і Своїми трудами допровадив до ухвали сеї реформи.

Тут слід згадати також і про те, що в 50 літну річницю Своїх уродин, то є 29. липня 1915 р. перебув Достойний Ювілят на засланню в городі Курську, вивезений туди російськими владами.

З нагоди нинішного Ювілейного Свята **всі** гр. кат. українські дяки а з окрема ті, що перебувають в межах польської держави, та ведуть тепер остаточну борбу за поправу своєї гіркої й нужденної долі, складають оцею дорогою Високопреподобному Достойному Ювілятови найщирійші бажання кріпкого здоровля та многих і благих літ для дальшні праці в користь нашого народа, з тою **повною вірою й надією**, що Достойний Ювілят в сему Памятному Році як в інтересі нашої церкви, так і в інтересі загального добра дяківського стану, зволить взяти їхнє, вже від кількох десяток літ виразно задокументоване тяжке й нужденне матеряльно-соціяльне положеннє під ласкаву Свою розвагу та причиниться цілим Своїм авторітетом і Своєю компетенцією до можливо як найскоршого полагодження сего пекучого питання, в першу чергу заосмотрюючи їх відповідною скількістю **ерекціональних ґрунтів** і то в такому часі, щоб они вже з весною сего року могли перебрати їх в своє посіданнє.

Редакція.

З Ярославщини.

У відповідь на „Документ часу", поміщений в 15. ч. „Голосу Дяків".

До чого то вже дійшло, і як то назвати: чи іронією, чи кпинами, чи ігноранцією, чи дітвацькою забавкою?

Колись нетільки дяки, але й паламарі користувались певною скількістю ерекціонального ґрунту, як се видно з **„Історії Епископів"**, виданій у Львові 1893 р. бл. п. Антоном Добрянським, парохом в Валяві, де на 15. стор. дословно читаємо слідуюче:

"Aby nie byli świeccy conserwowani na gruntach poświętnych (прим. ред.: церковних) **oprócz dwòch: Organisty i kościelnego dla usługi cerkiewney potrzebnych".** Дальше, на 33. стор. бачимо, як то епископ Шумлянський 11. мая 1752 р., запроваджуючи нові епітрахильні права, установив там таке:

„За відправленнє св. Літургії священикови грошей шість. дякови грошей три"! Отже від найдавнійших часів дяки побирали $^1/_3$ часть загальної вартости, себто половину того, що побирав священик, а о. дек. Курилло на перекір вже навіть „Служ. Прагматиці Дяків", зводить дяківські побори до $^1/_{10}$ части. Та коби то хотяй на тім був конець, а то в додатку непокірним рабам грозить — без сорома — варварською суспензією. От на чому полягає *„пастирское благоразуміє"*, не згадуючи вже про любов ближнього. Чи не з тих Ви, о. декан, нащадків, що за панщини за марне слово клали хлопа на землю і били буками? Таж закон не дозволяє без **важної** причини наганяти зі служби навіть звичайного слугу, а наколи вже такий випадок станеться, то слузі належиться відповідна грошева відправа (відшкодуваннє) за певний протяг часу вже після утрати посади.

Ану, о. декан, вдартеся в груди, та скажіть правду. скільки би то треба було до... кого иншого... вашу систему примінити? *„Врачу, ісцілися сам"!*

От так, такою системою з часом, мало-помалу поусувано дяків та паламарів з церковних ґрунтів, і перебрано їх в посіданнє духовенства, дяківки понищено, або поперемінювано на школи, дяків лишено при самих мізерних доходах, за парохіяльні треби, за які зобовязувано дяка ще до відроблювання безплатної панщини на попівстві, а щоденне чищеннє обуви для цілої родини священика, то вже було „законом".

Що ще й нині ся варварська й дика система в відношенню до дяків є дуже часто примінювана, що проти неї наші церковні влади з невідомих нам близше причин не хотять виступати, наведу тут один з численних прикладів:

З парохії Жапалів, любачівського деканату, батько був дяком ціле життє, а його син, іспитований дяк обняв по ньому посаду і занимав її без перерви через 31 літ, аж до Великої Світової Війни. В часі будови нашої держави пійшов він зі своїм сином академіком в поле, перебув там цілу нещасну кампанію, а наколи повернув домів, то о. Крупа, тодішний тамошний адміністратор не приняв його назад до дяків. служби, але заявив, що він вже має аж двох місцевих людий, які розуміються на дяківстві, та функції дяка виконують. Ходив сей бідака до декана й до Консисторії, щоби вони тут йому щось помогли, евент., щоб перевели слідство, „виновника" покарали чи може й простили, але се все нічого не помогло. Дехто радив, щоб почекати, аж прийде парох. Прийшов парох, а сей дяк знова просить о принятте на дяківську посаду, і знова дізнає лише розчарування. Після сего він знова зачинає від декана до Консисторії а взідси до владики, ... їздить, просить. та все даром, його просьби, то *„голос вопіющого во пустині"*. О. Крупа, відходячи, зробив відповідний заповіт, а о. парох точно *„на сьому бить"* його виконує. І скажіть добрі люди, чи ми маємо дальше *„малчать, паслушать і не разсужать"*, отже коритись такій тиранії?

Запитую Всесв. Консисторію: на що придалась дяківська школа в Перемишли, по що задармо морочити голови молодим людям через два роки дяківською наукою, іспитами, кваліфікаційними свідоцтвами і т. п. і т. п. наколи дяки немають найменшої охорони перед такою самоволею, чи тиранією деяких наших священиків?

В дяківських правилах є м. и. постанова, як належить поступати вразі якоїсь провини, але як видимо з повисше сказаного, нема влади, яка схотілаб виконати ту екзекутиву, щоби вже раз ту самоволю і беззаконія усунути.

Хмельницький сказав раз до польських послів: *„провиниться хлоп, утяти йому голову; провиниться пан, так само йому зробити"*. А тут одні гуляють безкарно, а другим за марне слово „стинають голови".

В „Українському Голосі" вимагається від дяка Бог знає якої діяльности в громаді, але не згадується в ньому нічого ані про матеряльне забезпеннє, ані про охорону дяка перед самоволею більшости наших священиків.

І. М. дяк.

„Съ намы Богъ...!"

Вже більше чим двайцять літ минає від часу, коли наші дяки своєю байдужністю засудили на смерть свій становий часопис **„Дяковскій Гласъ"**, що виходив в Ярославі під редакцією тамошного дяка Вп. Івана Майби.

Не всі дяки були тоді ще освідомлені, й прямо не знали, на що виходить часопис і яка його мета. Вони встидалися, чи може й боялися признатись до свойого часопису, а на передплату жалували 2—3 К. річно. Отже чекали байдужно з заложеними руками, щоб хтось другий прийшов і все потрібне за них зробив.

Одначе після завішення „Дяковского Гласа" гурток свідомих, щирих і ідеальних борців-дяків, не упадав на дусі та все мрів **про відновленнє редаґування свойого часопису.** Послідна анкета дяків постановила більшістю голосів в м. **липни 1914 р.** дальше видавати „Дяковскій Гласъ". До сего **загрівали дяків також Впрп. оо. Онишкевич і Давидович.**

В місяць після анкети, настала воєнна заверуха, котра все перечеркнула. Богато свідомих дяків австр. влади **поарештували, повивішували, повисилали до Thalerhof-у,** а решту післали на фронт за „цісаря" й „вітчину".

Отже Велика Світова Війна забрала нам 10 літ дорогого часу. Многі дяки вже стратили були цілком віру й надію в те, що ми колись пробудимося до нового життя. Кождий думав: „пропало все, — шкода наших трудів!" І дійсно, взятись за таку працю як редаґуваннє часопису, то не було легке діло, бо крім **сильної віри**, треба також **немалих грошевих фондів**, за які в теперішних часах не так легко. Се все одначе не відстрашило **ідейних і сильних вірою людий**, які вже на провесні 1925. пускають в світ І. число нашого одинокого органу **„Голосу Дяків"**.

Після отримання І. числа **„Голосу Дяків"** стало всім дякам веселійше, бо відродилась у них свіжа **віра й надія** на красше завтра, а крім сего втішило їх і те, що вони будуть могли тепер вже **довідатись про орґаніз. життя** дяків в краю і заграницею.

Як видно з часопису „Голосу Дяків", не всі дяки ще й нині зрозуміли як слід вагу й значіннє свойого **незалежного** органу, а доказом сего є те, що вони так залягають з передплатою — мимо того що вона так низька — що аж треба їх в часописі напоминати, або аж „Чорною Лістою" грозити. Наколиб ми, **три тисячі дяків**, всі як один точно платили за часопис, то будьмо певні, що він виходивби не **два** але **чотири** або й **шість разів** в місяць. На жаль у нас є ще брак почуття обовязку. Ми любимо читати часопис, але — „даром". Може де котрий дяк й є таким нуждарем, що не має навіть з чого вислати передплати, але таких хиба дуже мало. Сей брак можуть заможнійші дяки покрити добровільними жертвами на фонд своєї преси **„Голосу Дяків"**.

Соромом і ганьбою вкрилабся наша добра дяківська слава, наколиб ми не піддержали свойого станового часопису **„Голосу Дяків"**. Як риба без води, як візник без батога і т. п. не можуть обійтися певні стани людий, до яких зачисляється й наш дяківський стан, без свойого часопису.

Ніколи ми не зможемо допровадити своєї орґанізацийної праці до кінця, наколи не будемо мати свойого станового органу. Нині цілий світ йде великанським кроком вперед, а ми дяки маємо позаду стати?! Знаємо добре, що наша теперішна доля є незавидна: до нині ми є **на ласці й неласці** таких людий, які до нас по більшій части неприхильно відносяться. Матеряльне положеннє дяків є дуже лихе; доходів брак; нема також жадного забезпечення ані на тепер, ані на будуче. Сотки дяків на старі літа терплять велику нужду; вони служили **церкві, священикови, „всім і вся"** і нігде не заслужили собі забезпечення на старі літа.

Наколи дяк постаріє, стратить голос, слух, очи і т. п., тоді гони дяче з посади — а що не маєш тепер де подітися, се нікого нічо не обходить: можеш брати торбу та йти просити о **„милостинню"**. Се не є жарти, — але вірні факти дяківської служби, Така заплата за вірну дяківську службу не одного дяка **зігнала вже передвчасно до гробу.**

Аж страх збирає не тільки на то дивитись, але навіть і подумати про таку загальну, а з окрема матеряльну нужду наших дяків. Хтож сему винен **в першій мірі** як не ми самі? Чи ми всі це відчуваємо?

Загляньмо ми нині до других, культурних народів, а переконаємося, шо там всі стани людий

а між ними й дяки красше уміють боротися за свою справу, як ми. Вони мають вже забезпечений хліб на старість, та не примирають з голоду і т. п. як се в нас діється. Ми, нарікаючи на наше теперішне загальне положеннє, спихаємо всю вину на наших священиків, а про себе самих, що ще тут і там стоїмо з заложеними руками і чекаємо на якісь чуда, то нічого не згадуємо. Частина наших дяків чекає ще на те, щоб другі за них все робили, а вони щоб потому лише з готового хитренько користали.

Я кажу тим байдужникам, що **так оно не буде**, та що **плоди збирати буде лише той, хто орав і сіяв.** Отже не всю вину нашого теперішного нужденного положення належить приписувати священикам, але й нам самим. Бо хтож винен, що в нас брак почуття до організаційної праці, що в нас ще горує **самолюбство** над любовію до свойого товариша, не кажу вже чужинця, що в нас ще тут і там почується голос зневіри в красше майбутьне і т. д. і т. д. Доказів на те не треба наводити, бо кождий свідомий дяк мав нагоду сам се заобсервувати.

Про збори дяків то вже й незгадувати: деякі дяки вдоволяються цілком тим, що почують з уст третої особи, що десь там на зборі свідомі дяки те й те врадили. Або махне рукою й каже: **„най но другі радять, без мене обійдеться!"** На коли такого дяка візветься ще до зложення якоїсь лепти на фонд преси, на організацію чи на що инше, то вже зараз без огляду на те, чи він є богатший чи біднійший опускає руки й старається чим скорше щезнути з очий. Так то оно — на превеликий жаль дійсно буває.

Або наколи скликують Збори Дяків, чи є ми всі на зборах — або чи всі неприсутні оправдуються?! Хтож тому винен, як не ми самі? Думаю, що вже нині нема богато таких священиків, які би грозили суспензою дякови за участь на зборах чи за читаннє свойого станового органу. А наколиб навіть був де такий священик, то сему винен не лише священик сам, але також і дяк, а то тому, що дає священикови пізнати свойого слабого духа та брак почуття до своєї дяківської справи, а надто дає священикови пізнати також і те, що він (дяк) лише нині інтересується своєю справою, бо чує, **що дістане „богато" ерекц. ґрунту**, а після фактичного наділення його ґрунтом, про **все забуде.** Про дяківський чи якійсь инший часопис, ані не згадуй, бо він зараз скаже: „Нема дурних видавати гроші на часопис, бо я без часопису обійдуся!" Хотяйби йому давав хто часопис навіть даром, та він не прийме, бо він „дуже мудрий" і без него „обійдеся".

Дальше буде.

До всіх Впп. Товаришів-Дяків з нагоди Нового Року!

Переступивши поріг Нового Року, складаю Тобі Хвальна Редакціє з глибини серця щиру подяку, за сі тяжкі труди, які Ти понесла в минулому році для нашої справи. Хотяй з боку наших ворогів сипалися громи на наш становий часопис, то він помимо сего не упадав на дусі, але по геройськи з більшим завзяттєм йшов вперед та промощував нам шлях до красшого завтра.

Правда, що декотрі оспалі товариші-дяки, самі — може й несвідомо — шкодили свойому, становому органови, головно тим, що не присилали точно передплати, але читали молодий **„Голос Дяків"** даром, та вимагали від него, щоб він боровся за нас своїм коштом а ми щоб чекали лиш на готове. Так Впп. Товариші бути не може й так ніколи не буде. Наколи ми хочемо щось собі вибороти, то мусимо передовсім боротися й то з відповідною зброєю в руках, якою являється тут наш становий орган і його фонди.

Невеличка се передплата тих 3 зл. на половину року, бо прецінь і найбіднійший дяк на се легонько спомочися може. А бачите Впп. Товариші, кілько то ще поміж нами є таких недбалих, що й сего ще не заплатили за 1925 р. але чекають аж їх змуситься до сего. Дорогі Товариші! допоможім ми в сему році „Голосови Дяків", щоб він приходив до нас що тижня зі своєю потішаючою цінною радою, вірою й надією в красші часи для нашого стану. Я прочитавши одно число, не можу ніяк діждатись другого, бо аж два тижні чекати на часопис, то таки троха за довго. Скиньмо кождий, кілько нас лише є тут в Галичині, на початку сего року по 2 зл. на фонд нашого дорогого органу, а побачимо, що він загостить до наших хат вже що тиждня та своїм цінним, щирим змістом буде ще більше скріплювати наші духові сили до праці над поправою нашої нужденної долі. Сей маленький видаток на фонд преси покриємо дуже легко в сей спосіб, наколи щодня через один місяць собі одного мізерного папіроса відмовимо. Сим докажемо перед світом, що ми є культурні, й свідомі своєї клясової борби, а надто дамо добрий приклад також і нашим парохіянам та покажемо їм, якими середниками та в який спосіб біднійші верстви народа повинні здобувати собі красшу долю.

Будьмо карними борцями, бо як довго карности в нас не буде, так довго слаба буде наша армія! Будемо мали сильну й карну армію скорше дійдемо до цілі. Ми повинні добре тямити, що нами ніхто не журиться та що нікого нічо не обходить, як ми живемо та що ми за нашу працю дістаємо. Нині кождий лише про себе дбає, а ми ще такі дитинячі, що віримо й надіємось, що хтось чужий все за нас зробить, і самі не хочемо про себе подбати. До чогож би ми в такій байдужности дійшли?

Тому, що наш орган **„Голос Дяків"** перший пробудив нас зі сну, і то навіть в найдальших закутках наших гір, та що він вірно й сумлінно боронить наших станових інтересів, та показав на правдивий шлях до поправи нашої долі, нехай в сему році не буде ані одного поміж нами, котрий не був би передплатником сего свойого дорогого часопису! Дай Боже, щоб в сему році здійснились всі бажання наших Дяків-Борців!

З Богом вперед! **Петро Пащак, дяк в Бонарівці.**

Виказ маєтків, призначених до примусової парцеляції в 1926 р.

Рада міністрів видала постанову про усталення земельних нерухомостий, призначених до примусового викупу в 1926 р. На основі 11 арт. закону про виконання земельної реформи припадає рікрічно 200 тисяч гектарів землі під парцеляцію. На основі тогож артикилу земельний власник має право переводити приватну парцеляцію. Якщо річний контингент не був би розпарцельований добровільно, тоді міністер земельної реформи має усталити в межах парцеляційного пляну примусовий викуп тих маєтків. Примусовий викуп мав бути оголошений в цьому році до 10. січня. Одначе зваживши, що закон про виконання земельної реформи не ввійшов у життя в 1925 р., призначено на цей рік шляхом компромісу для примусового викупу не 200 тисяч, а тільки 50 тисяч гектарів землі.

Згідно з оголошеним виказом маєтків, призначених для примусової парцеляції на території львівського „Земського Уряду" підлягають цій останній ось які маєтки: в бучацькому повіті в маєтку Александра Ґнєвоша в Стінці 37 гектарів; в маєтку Стінка (та сама) власности Вол. Ценьского 34 гектари. В чортківському повіті підпаде примусовій парцеляції 900 гектарів з маєтку гр. Лянцкороньского. У львівському повіті 85 гектарів в маєтку Милятичі Мих. і Григ. Терлецьких. В підгаєцькому повіті 164 гкт. з маєтку Ґелєвского; в перемишлянському повіті, 685 гект. з маєтку Альфреда Потоцкого, 150 гект. з мастку Францішки Потуліцкої; в равському повіті, 100 гект. з маєтку кн. П. Сапіги; в скалатському повіті, 200 гект. з маєтку Олександра Федоровича; в снятинському повіті, 102 гект. з маєтку Якубовича; в Тернопільщині, 150 гект. з маєтку Марії Мітровскої; в товмацькому повіті, 300 гкт. в маєтку Артура Потоцького; в золочівському повіті, 200 гект. з маєтку, що належить до Ротенберґа, Рапапорта і Пінєсберґа та 115 гкт. з маєтку Француза і Густи Вайнфельд.

Решту маєтків визначено в инших „Урядах Земских". На території краківського уряду призначено під примусову парцеляцію 5000 гектарів. Замітне, що з цілої тої суми 1000 гектарів припадає на маєток кн. Романа Санґушки Вєжхославіце-Ґумніска, отже на резиденцію бувшого премієра Вітоса.

Орґанізаційне життє дяків по деканатах.

Турчанський повіт.

Віче Дяків турчанського повіта відбулося дня 16. 9. 1925 р. в Турці в салі філії Т-ва „Просвіта". Вічем, на якому явилися всі дяки турчанського повіта й підбужського деканату проводив Вп. Др. М. Кондрат, адвокат в Турці; секретарював Вп. Антін Андрущакевич, дяк з Ісаїв; про матеряльне положеннє дяків, про обділеннє їх ерекціональними ґрунтами і про дяківську прагматику реферував Вп. Андрій Яворський, дяк з Явори. В дискусії крім предсідника забирали голос: Вп. Антін Пенцяк, дяк з Турочок, Вп. Стефан Клюка, дяк з Ясінки Масьової і Вп. Іван Дудич, дяк зі Завадки, почім ухвалено такі резолюції:

1) Віче домагається, щоби з призначених на парцеляцію ґрунтів гр. кат. ерекції чимскорше виділено від 4—8 гектарів землі для дяка кождої парохії з тим, що якби в даній парохії не доставало сеї скількости землі, то ріжницю чи навіть цілу скількість мається покрити з сусідної парохії, або деканату.

2) Віче домагається, щоби гр. кат. дяків принято на державний етат і аби їм признано урядничі ранги і державні побори.

3) Віче домагається, щоб покищо гр. кат. дяки побирали $^1/_3$ ч. загальної вартости зі всіх доходів.

4) Віче домагається, щоб на випадок перебрання гр. кат. дяків на державний етат, признано їм, як державним функціонарям емеритуру, а вдовам і сиротам по них емеритальне заосмотреннє.

5) Віче домагається, щоби дяківська прагматика, яка обовязує в львівській архидієцезії, увійшла в життє і в перемиській епархії.

6) Віче відноситься до Епископського Ординаріяту в Перемишли, щоб він припоручив парохам своєї дієцезії поінформовати парохіян, що дякови належиться за обрядові функції $^1/_3$ часть загальних доходів.

7) Віче взиває всіх дяків турчанського повіта, щоб передплачували свій становий **незалежний** орган: **„Голос Дяків"**.

Сі резолюції відіслано згідно з інструкцією поданою в 2-ім числі „Голосу Дяків" з 15. 4. 1925. До **„Повітового Комітету Дяків."** увійшли: Вп. Андрій Яворський з Явори, як голова, Вп. Антін Пенцак з Турочок, як містоголова, Вп. Стефан Клюка з Ясінки, як секретар, Вп. Іван Гайґель з Волосянки й Вп. Дмитро Долошицький з Ботелки, як члени.

Турка, дня 16. вересня 1926.

За Президію Віча:

Голова: *Др, Мирон Кондрат,* адв. в Турці н/Стр.

Секретар: *Антін Андрущакевич,* дяк в Ісаях.

Дяки, бучацького й сусідних деканатів, позір!

Збір Дяків, бучацького й сусідних деканатів відбудеться дня 25. II. 1926 р. о 11. годині передполуд. в Бучачи, в домі Вп. Винницької коло церкви св. Миколая, на котрий то Збір всіх Впп. Дяків запрошується. Дневний порядок:

1) Звіт з діяльности за минувший рік.
2) Касовий звіт.
3) Вибір делеґата на 1926 р.
4) Дискусія над дальшою орґанізацією дяків.
5) Заснуваннє Ювілейного Комітету.
6) Внески й запити.

Переволока, 4. II. 1926 р.

Павло Кухтин, дяк і дяк. делеґ.

Від Редакції.

Осінний курс на управителів церковних хорів з причини малої фреквенції кандидатів, не відбувся. Чи й коли буде відкритий другий курс буде оголошено в часописі.

Пошукує дяківської посади дяк іспитований, дяко-учитель, з добрим теноровим голосом, уміючий провадити хор, кооперативу, годинникарство, направу машин до шиття, кравецтво і т. п.

По інформації належить звертатися до нашої Редакції, до ч. 78|26—3.

Всячина.

Епископ проти капіталу.

(G. P. 7683). Суспендований недавно церковною владою за герезію епископ Вілям Бравн, на робітничім зібранню в Нюйорку накликував робітників, щоби відобрали катедру св. Івана епископови Манінгови, а його (Бравна) ввели як наслідника. Бувший епископ, убраний в понтифікальні шати з золотим хрестом, взивав дальше до повалення капіталістичного правительства Зединених Держав Америки, як також і церкви, якою управляють заможні кляси.

Помимо того, що він так явно ширить ідею большевизму, власти здержуються від арештування його.

Хто не повинен боятися сухіт і болю очий.

Визначний англ. учений Др. Housemann прийшов до переконання, що люди, котрі лисіють, не терплять на сухоти, а котрі мають великі й густі брови, дуже рідко терплять на болі очий. Певні наукові кола твердять, що кучеряве волоссє є наслідком неправильного віджвлюванняся.

Найстарший чоловік на землі.

Доносять з Константинополя, що Курд **Зара Аґа**, який числить нині вже **150 літ життя**, та про якого всі часописі вже від кількох літ часто згадують, дістав тепер свіжу посаду портієра в там. Магістраті.

Сей старець, який має ще повну охоту до життя, та який вже не один раз повдовів, задумує ще навіть женитися тепер. Його називають seniorom людства.

Ростина, що показує чуда.

Один Француз в Індіях відкрив таку ростину, якої спожитє робить людину ясновидом, т. є людиною, яка може предсказати наперед все, що станеться. Цікаве, що про таку ростину знали вже египетські єреї ще перед 4000 літ.

З відки прийшли до нас кури.

Вчені люди дослідили, що наші домашні кури походять з далекої полуднево-східної Азії, що вони розвелися від одного роду, який і тепер там в Індії дико проживає. Тому є вже богато соток літ, як наші курочки прийшли до нас і освоїлися. У старих хінських записах є згадка, що й їх кури походять з Індій, та вже на 1400 літ перед Христом в Китаю (Хінах) ґаздині щупали домашний дріб... Хотяй кури живуть лише по кілька літ, та можна про них сказати: не старі вони — але давні!

Новинки.

Маневри радянської армії.

(G. P. 7687). На днях мають відбутися під проводом шефа генерального штабу Тугачевського над радянсько-польським і радянсько-румунським пограничами маневри армії Союза Рад. Республик. Сим маневрам будуть приглядатися також вожди китайських військ.

Кріваві розрухи в Калішу.

(G. P. 7688). На днях відбулася в Калішу велика маніфестація безробітних перед магістратом міста. Велике число маніфестантів вдерлося до магістрату, де зараз вивязалася поважна метушня. Поліція не могла собі дати ради. Завізвано військо, яке стріляючи до людей, розігнало їх. До сеї пори начислено 30 ранених осіб, в тому посадник (бурмістр), комісар поліції та кількох постерункових.

Німеччина й Ліга Націй.

Німеччина, яку вже принято до Ліги Націй, вишле туди як делеґатів мін. загр. справ Штреземана і нім. амбасадора в Парижі Геша.

Конець шкарлятині.

Америк. лікар Paar Duck винайшов лік проти шкарлятини. Сим ліком нащіплюється подібно як проти віспи. Тепер роблено вже проби в Будапешті. Успіхи були гарні. Без сумніву незадовго й у нас воно появиться.

Веселий куток.

Не ворожбит.

Віритель: Коли віддаш мені тих 10 зл.? Кажи зараз, нехай чують люди!

Довжник: Я не ворожбит, щоб я знав наперед, коли буду мати гроші.

На що є бараболя?

— Чи бараболю маємо на те, щоб бідний з голоду не вмер?

— Ні! на те, щоб і бідний мав з кого скіру дерти.

Приклад достойний наслідування.

Цілорічну пренумерату на „Голос Дяків" зложили з гори:

Вп. **Шутовський Стефан**, дяк, ду. і дг. в Тернополи. Вп. **Набитович Олександер**, дяк в Головецьку. Вп. **Марак Павло**, дяк в Копичинцях. Вп. **Романюк Олександер**, дяк в Новосілці Язловецькій. Вп. **Тимішак Василь**, дяк в Раківци. Вп. **Михасів Тома**, дяк в Тарнавці. Вп. **Чмелик Тома**, дяк в Кадобній. **Вп. Вислоцький Яків**, дяк в Гладишові. Вп. **Блавацький Ілля**, дяк в Стронятині.

Дальше буде

Привіти й признання „Голосови Дяків" надіслали:

Вп. **Грек Іван**, дяк в Деревні, Вп. **Боднар Онуфрій**, дяк в Тлустому, Вп. **Калічук Микола**, дяк в Книгинині-Гірці, Вп. **Тимчук Гарасим**, дяк і заст. дяк. делеґ. в Ст. **Кутах**, Вп. **Липовецький Андрій**, дяк в Кончаках, Вп. **Кваснюк Василь**, дяк в Кречовичах, Вп. **Барановський Григорій**, дяк і управ. хору в Кракові, Вп. **Любий Юрій**, дяк, дяко-учит. і заст. дяк. делеґ. в Городници, Вп. **Луцик Григорій**, дяк і дяк. делеґ. в Жужели.

Редакція складає сим Впп. Пренум. найсердечнійші подяки за Їх щирі привіти й признання для неї бо вони додають її сили й охоти до дальшої праці для загального добра дяківської справи.

На фонд преси зложили:

Вп. **Калинець Сильвестер**, письменник з Ходорова — **5·00 зл.** В. **Пащак Петро**, дяк в Бонарівці — **2·00 зл.** Вп. **Савчук Иосиф**, дяк в Волосковолі (Холмщина) — 0·50 зл. Вп. **Шутовський Стефан**, дяк, ух., ду. і дг. в Тернополи — 1·85 зл. Вп. **Глушій Олександер**, дяк в Ляховичах Подор. — 1·60 зл. Вп. **Горбаль Андрій**, дяк в Волі Міховій — 1·00 зл. Вп. **Марак Павло**, дяк в Копичинцях — 0·50 зл. Вп. **Рудан Ізидор**, дяк в Кривчу Доліш. — 0·70 зл. Вп. **Ласійчук Іван**, дяк в Ключеві Мал. — 0·50 зл.

Редакція складає всім Впп. Жертводавцям найгорячійші подяки за Їх щирі жертви, які є доказом зрозуміння ваги й значіння **незалежної** своєї преси, яка є **одинокою**, що може **отверто** виступати проти **всіх кривд** дяків та кріпко стати в їх обороні.

Почтова скринка.

Вп. **Глущій Олександер**, дяк в Ляховичах Подор. 6·00 зл. отримали, з чого зарах. за 1925 р. за часоп. 2·50 зл. і за 8 число 40 сот., а на 1926 р. за І. кварт, 1·50 зл.

Вп. **Золотарчук Іван**, дяк в Тишківцях. 5 зл. отримали, з чого 20 сот. зарах. до часопису за 1925 р. а 3 зл. на часоп. і 1·80 зл. на шем. на 1926 р.

Вп. **Пригроцький Іван**, дяк в Березові Серед. 6 зл. отримали, з чого зарах. 3 зл. на часопис а 3 зл. на шемат. на 1926 р. За 1925 р. залягаєте ще за часопис 2·50 зл., за 8. число 40 сот. а до шемат. 55 сот. разом 3·45 зл.

Вп. **Рутковський Микола**, дяк в Жукові к. Береж. 5 зл. отримали, з чого за 1925 р. зарах. за часоп. 1·25 зл., за 8. ч. 40 сот., додаток до шемат. 55 сот. а 1926 р. на часоп. 2·80 зл.

Вп. **Крупа Олександер**, дяк в Прошовій. 4.50 зл. одержали. За 1925 р. все поплачено. На 1926 р. остало 1·05 зл.

Вп. **Сольман Іван**, дяк в Стрию. 3·80 зл. отримали. За 1925 р. залягаєте ще за шематизм 3·05 зл. а за часопис і 8. число 1·15 зл. разом 4·20 зл.

Вп. **Павлюк Іван**, дяк в Домажирі. 3 зл. отримали й по думці Вашої дописі зарахували. За 1925 р. залягаєте за часоп. 2·50 зл., за 8. ч. 40 сот., до шемат. 55 сот.

Вп **Проказюк Іван**, дяк в Бродах. 5 зл. отримали й по думці Вашої дописі зарахували. На 1926 р. остало 2·80 зл.

Вп. **Вагилевич Демко**, дяк в Ясіню Дол. 3·45 зл. отримали та по думці Вашої дописі зарах. За 1925 р. залягаєте ще рештою за шем. 2·50 зл.

Вп. **Томків Микола**, дяк в Ходачкові Мал. 3·05 зл. отримали та по думці Вашої нотатки зарах. За 1925 р. належиться нам від Вас ще за часоп. 2·50 зл, за 8. ч. 40 сот. а до шем. 55 сот разом 3·45 зл.

Вп. **Горбаль Андрій**, дяк в Волі Міховій. 3 зл. отримали й по думці Вашої дописки зарахували.

Вп. **Данилюк Григорій**. дяк в Ославах Чори 1·25 зл. отримали й записали на 1926 р. За 1925 р. остаєте нам довжні ще за часопис 1·25 зл. а до шемат. 55 сот. разом 1·80 зл

Вп. **Покотило Іван**, дяк в Долині. 3 зл. отримали та по думці Вашої дописі зарах. Ви не вислали ще належитости за 8. число.

Вп. **Покиньборода Роман**, дак в Лучицях. 3 зл. на часопис на 1926 р. отримали. За 1925 р. залягаєте ще за часопис 3·75 зл., за 8. число 40 сот. а до шемат. 1·80 зл. разом 5·95 зл. Просимо дуже сю квоту нам негайно надіслати.

Вп. **Колдра Василь**, дяк в Святковій В. 4 зл. отримали й по думці Вашої дописі зарахув. За 1925 р. належиться нам ще за 8. ч. 40 сот. а за шемат. 55 сот. разом 95 сот.

Вп. **Кобеляк Василь**, дяк в Кремпній. 5 зл. отримали, з чого 1·65 зл. зарахув. як залеглість за 1925 р. а 1·85 зл. як задаток на шемат. і 1·50 зл. на часопис на 1926 р.

Вп. **Паньчишин Иосиф**, дяк в Комарові. 5·50 зл. отримали й по думці Вашої дописки зарах. Додатку до шемат. за 1925 р. в квоті 55 сот. ми ще не дістали.

Вп. **Тарчанин Антін**, дяк в Устриках Дол. 4 зл. отримали. З сего зарах. за шемат. за 1925 р. 2·70 зл. а на часопис на 1926 р. 1·90 зл.

Вп. **Головач Михайло**, дяк в Острові. 4·70 зл. отримали, з чого за 1925 р. зарах. за шем. 3·05 зл і за 8. число 40 сот. а на 1926 р. на часопис остало лише 1·25 зл.

Оголошеиня, які відносяться до загаальної справи дяків наша Редакція поміщує безплатно.

Вп. **Крилівський Теодор**, дяк в Ліщинах. 6 зл. отримали, та по думці Вашої нотатки зарах. За 1925 р. залягаєте ще за часопис 1·25 зл., за 8. ч. 40 сот. а за шем. 55 с. разом 2·20 зл.

Вп. **Франчук Теодор**, дяк в Чернятині. 3 зл отримали та по думці Вашої дописки зарах. За 1925 р. залягаєте ще за часопис 2·25 зл., за 8. число 40 сот. а до шемат. 55 сот. разом 3·20 зл.

Вп. **Марак Павло**, дяк в Копичинцях. 1·50 зл. отримали та по Вашому бажанню зарахували. Часопис на 1926р. маєте цілком заплачений.

Вп. **Романюк Олександер**, дяк в Новосілці Язлов. 8 зл. отримали, з чого 6 зл. на часопис на 1926 р. а 2 зл. на часопис за 1925 р. зарахували. В 1925 р. отримали ми від Вас всего 3·75 зл. Отже за 1925 р. належиться єще нам до часопису 50 сот., за 8. часло 40 сот. а до шемат. 55 сот. разом 1·45 зл. На делеґ. до Варшави й задатку на шемат. на 1926 р. ми від нікого ан Ваш рах. не дістали.

Вп. **Белзюк Василь**, дяк в Будзанові. Просимо подати нам адресу тої трафіки, в якій Ви „Голос Дяків", 1. і 2. числа з 1926 р. купили, бо ми до жадної трафіки в Будзанові нашого часопису не висилаємо.

Вп. **Романишин Микита**, дяк в Заболотцях к. Брод. З 1925 р. остало на сей рік 1·25 зл. Цілорічна пренумерата виносить лише 6 зл. На шематизм на 1926 р. треба зложити задаток 3 зл

Першорядне дентистично-технічне заведеннє
Генрика Шмаленберга
в Коломиї, Ринок ч. 70
виконує всякі роботи в обсягу новітної дентистики, з найліпшого матерялу та на найдогіднійших умовинах.

Дяк іспитований, на посаді, управитель хору, орґанізатор просвітних товариств пошукує посади дяка, або заміни дяківської посади.

Інформації дає: **Яків Шмарук**, дяк і управ. хору в **Ходачкові Велик.**, пч. **Денисів.** 68|26 З.

Поручається **Аптику** під **„Глядіятором"**
Мра Рудольфа Розенгавта
в Коломиї, вул. Леґіонів 19.

Першорядна кравецька фірма
Леона Біґера
в Коломиї, вул. Пілсудского ч. 17.
виконує добірні убрання з власної матерії, (спеціяльно для П. Т. Духовенства) по знижених цінах на догідні рати.

Не викидайте П. Т. Пані й Панове свої гроші на дармо, але спішіть до фабричного складу
ІЗИДОРА ЕНҐЛЄРА
в Коломиї, вул. Пілсудского ч. 29.
де дістанете жіночі, мужеські й діточі як також селянські капелюхи, кашкети і т. п. по дуже низьких цінах, за золоті, а не за доляри, бо ми не є в Америці. Прошу переконатися!

Знана Реставрація
Б. ГЕРМАНА
в Коломиї, вул. Ягайлонська 2,
поручає приправлені на свіжому маслі: снідання, обіди й вечері по конкур. цінах.
Принимає також місячний абонамент. Старі меди, натур. вина в фляшках і надрібно.
Окоцім. пиво, живец. портер, і кімната для тов. сходин.

Видає Видавництво „Запорожець" в Коломиї. За Редакцію відповідає Іван Волошин.
З друкарні Вільгельма Бравнера в Коломиї.